

Beleidsnota ontheffingen carbidsschieten

Inleiding

Carbidsschieten is voor veel mensen een leuke oudejaarstraditie. Maar er zijn mensen die carbidsschieten als overlast ervaren. Carbidsschieten is niet zonder risico's

Om de overlast te reguleren en risico's te beperken is in artikel 2:73a van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Westerkwartier een verbod opgenomen op carbidsschieten. Het college van burgemeester en wethouders kan voor carbidsschieten dat plaatsvindt op oudejaarsdag een ontheffing verlenen. Aan een ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.

In deze beleidsnota wordt aangegeven op welke wijze aanvragen voor ontheffing worden getoetst. Omdat het geluid van carbidsschieten erg zwaar is en ver klinkt is het niet mogelijk om overlast te voorkomen. Een ontheffing geeft in feite toestemming om die overlast te veroorzaken. Wel kan, door de keuze van locaties, de kans op extreme overlast beperkt worden. In deze handreiking worden hiervoor richtlijnen aangegeven.

Gelet op de risico's van carbidsschieten moet ook beoordeeld worden of een locatie geschikt is, dwz voldoende ruimte heeft om de kans op ongelukken te minimaliseren.

Door het verbinden van voorschriften aan de ontheffing worden de risico's verder verkleind.

Beoordeling van een locatie

Bij een aanvraag voor carbidsschieten moet worden aangegeven op welke locatie het carbidsschieten plaatsvindt. Om voor gebruikers van gebouwen in de omgeving van de locatie extreme hinder te voorkomen, zal er een bepaalde afstand aangehouden moeten worden tussen de locatie van het carbidsschieten en die gebouwen. Ook is er voldoende ruimte nodig (het vrije schootsveld) om risico's van het carbidsschieten te beperken.

In het onderstaande wordt aangegeven welke criteria hiervoor gehanteerd zullen worden. Een ontheffing voor een locatie kan verleend worden als hieraan wordt voldaan.

Afstandscriteria van de voormalige gemeenten

De gemeenten Grootegast, Leek en Winsum gebruikten hiervoor een gelijklopend criterium: de opstelling van de carbidbussen moest op minimaal 100 meter afstand zijn gesitueerd van gebouwen van derden (dwz gebouwen van anderen dan de eigenaar/gebruiker van het terrein waar het carbidsschieten plaatsvindt). Dit gold zowel voor carbidsschieten waarvoor een ontheffing nodig was, als carbidsschieten waarvoor geen ontheffing nodig was. Geen ontheffing was nodig voor carbidsschieten met maximaal 2 melkbussen op het erf van een woning in het buitengebied.

Er werd geen onderscheid gemaakt in het gebruik van gebouwen. Voor woningen, zorginstellingen, kantoren, bedrijven, verblijfplaatsen van dieren en gebouwen die alleen als schuur/opslagruimte in gebruik waren, gold het criterium van 100 meter. Achterliggende gedachte hierbij was dat de gemeente niet van ieder gebouw het specifieke gebruik kent. Door een algemeen criterium te hanteren is er bij de beoordeling van de aanvraag van een ontheffing geen nader onderzoek nodig van het specifieke gebruik.

In de gemeente Marum was in alle situaties een ontheffing nodig. Marum hanteerde 3 afstandscriteria: 150 meter tot woningen, 300 meter tot een dierenverblijf voor het bedrijfsmatig houden van dieren en 500 meter tot zorginstellingen. Voor woningen gaf Marum de mogelijkheid om een kortere afstand aan te houden als de eigenaar van de desbetreffende woning schriftelijk had aangegeven geen bezwaar te hebben tegen het carbidsschieten.

Zuidhorn hanteerde niet een specifiek afstandscriterium. Weliswaar kende Zuidhorn ook een ontheffingsregeling, maar voor carbidsschieten met maximaal 10 carbidbussen was geen ontheffing nodig. Daarvoor golden slechts 2 voorwaarden: de bussen mochten niet groter zijn dan 30 liter en er mochten geen handelingen worden verricht of nagelaten waarvan degene die het carbidsschieten verrichtte redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat daardoor gevaar kon optreden voor mens en/ of milieu. Een specifiek criterium om geluidhinder te beperken ontbrak. Wel had ook Zuidhorn het algemene verbod in de APV om geluidhinder te veroorzaken zonder ontheffing.

Afstandscriteria voor de gemeente Westerkwartier

Bij het stellen van nieuwe criteria voor de gemeente Westerkwartier zal rekening gehouden moeten worden met de locaties waar de voormalige gemeenten toestemming hebben gegeven. Daarom wordt er onderscheid gemaakt tussen locaties waar tijdens de afgelopen 3 jaarwisselingen op een legale wijze carbid-schieten heeft plaatsgevonden en nieuwe locaties. Een locatie waar het langer dan 3 jaar is geleden dat er carbid-schieten heeft plaatsgevonden zal worden beoordeeld volgens de nieuwe criteria.

Nieuwe locaties / nieuwe situaties – criteria in verband met geluidhinder

Voor nieuwe locaties en nieuwe situaties worden de volgende criteria gehanteerd.

1. De opstelplaats voor de carbidbussen ligt buiten de bebouwde kom zoals vastgesteld op grond van de Wegenverkeerswet 1994.
2. De opstelplaats voor de carbidbussen ligt op minimaal 150 meter afstand van gebouwen van derden, dat wil zeggen van anderen dan de eigenaar/gebruiker van het terrein waar het carbid-schieten plaatsvindt.
3. In afwijking van punt 1 geldt voor locaties aan de rand van de bebouwde kom de afstandeis van punt 2 (richting buitengebied).

Toelichting:

Als nieuwe locatie worden locaties beschouwd waar tijdens de oudjaar 2018, 2019 en 2020 geen carbid-schieten heeft plaatsgevonden. Een aanvraag wordt als nieuwe situatie aangemerkt als er een groter aantal carbidbussen wordt aangevraagd dan waarvoor in 2018/2019/2020 ontheffing is verleend of wat er in die jaren zonder ontheffing mogelijk was.

Toelichting per onderdeel:

1. Hoewel het weinig voorkwam, maakten de oude afstandscriteria (m.u.v. Marum) het mogelijk om locaties binnen de bebouwde kom toe te staan. Dit is niet wenselijk. Door de dichte bebouwing van een bebouwde kom is het aantal mensen dat hinder kan ondervinden aanmerkelijk groter dan in het buitengebied.
2. Er is gekozen voor één vast afstandscriterium. Daarbij is aansluiting gezocht bij de afstand die in Marum gold voor woningen, namelijk 150 meter. Door deze afstand te hanteren voor alle gebouwen hoeft er geen individuele beoordeling per gebruik van een gebouw plaats te vinden. Er wordt niet een grotere afstand voor verblijfsruimten voor bedrijfsmatig gehouden dieren aangewezen. Het geluid van carbid-schieten is zo sterk dat een verschil van 150 of 300 meter weinig uitmaakt. Door het afstandscriterium voor alle gebouwen te hanteren worden ook gebouwen waar hobbymatig dieren worden gehouden enigszins beschermd.
3. De bebouwde kom contour van de wegenverkeerswet is niet op internet te vinden. Een aanvrager voor een locatie aan de rand van de bebouwde kom kan dus niet vooraf controleren of die locatie binnen of buiten de contour ligt. Door daar te werken met het criterium van 150 meter is dat voor de aanvrager wel duidelijk.

Bestaande situaties – criteria in verband met geluidhinder

Voor bestaande situaties kan ontheffing worden verleend als er op de betreffende locatie in de afgelopen 3 jaar minimaal één keer carbid-schieten heeft plaatsgevonden waarbij aan de regels werd voldaan (dus ofwel ontheffing verleend ofwel regels voor ontheffingsvrij). Bij een bestaande situatie die niet aan de nieuwe afstandseis voldoet, mag het aantal melkbussen niet groter worden.

Dit overgangsrecht voor een bestaande situatie vervalt als er gedurende 2 achtereenvolgende jaarwisselingen, gerekend vanaf de komende jaarwisseling, geen carbid-schieten (met vereiste ontheffing) plaatsvindt op die locatie.

Omdat nu ieder situatie ontheffingsplichtig is, hebben we na afloop van de komende jaarwisseling een beeld van alle locaties (zowel locaties die voorheen ook een ontheffing nodig hadden als locaties waarvoor dat niet gold). Met locaties die niet aan de nieuwe afstand voldoen, kunnen we het komende jaar in gesprek gaan om te zien of het mogelijk is dat zij een betere locatie kunnen vinden.

Het is lastig om te bepalen of we alle bestaande situaties goed in beeld hebben. Dat geldt zeker niet voor situaties die onder de oude regeling ontheffingsvrij waren. Om te voorkomen dat mensen ten onrechte een beroep doen op “bestaande situatie” kunnen we mensen vragen om een of meerdere foto's mee te sturen van het carbid-schieten in de afgelopen jaren. Ook kunnen we de eigenaren van gebouwen binnen 150 meter van locatie waarvoor ontheffing wordt verleend een brief sturen dat de ontheffing is verleend op grond van het criterium voor “bestaande situaties”. Zij hebben dan de mogelijkheid om te reageren als er niet in de afgelopen jaren carbid-schieten heeft plaatsgevonden op die locatie. Om welles/nietes discussies voorafgaand aan de jaarwisseling te voorkomen, zullen brieven aan eigenaren van gebouwen na de jaarwisseling verzonden worden. Hun reacties kunnen dan worden meegenomen in de evaluatie en gesprekken die we aangaan met de overgangsrecht-situaties.

Specifiek voor de oude gemeente Zuidhorn is het probleem dat er geen regels waren voor de afstand tot gebouwen. Daarvoor kunnen we als uitgangspunt nemen dat locaties op minder dan 100 meter van woningen/gebouwen van derden niet voldoen aan de eis om extreme hinder te voorkomen (analoog aan de minimale afstanden die Leek en Grootegast hanteerden). Voor die locaties moeten we dit jaar kijken of maatwerk mogelijk is (eventueel nog eenmaal een ontheffing voor de te korte afstand). Voor de jaarwisseling 2022/2023 moet dan een grotere afstand (bij voorkeur de standaard nieuwe regeling van 150 meter) gekozen worden.

Criterium in verband met veiligheid

Om risico's voor aanwezigen bij het carbidshieten, voor bewoners/gebruikers van terreinen in de omgeving van het carbidshieten en voor toevallige passanten te voorkomen, moet er een voldoende ruim schootveld zijn waar de weggeschoten ballen (deksels worden niet meer toegestaan) terecht kunnen komen.

Hiervoor wordt in alle gevallen het volgende criterium gehanteerd:

- Het vrije schootveld dient ten minste 75 meter te bedragen en hierin mogen geen openbare wegen of paden gelegen zijn.

Er zijn op dit moment geen situaties uit het verleden bekend waarbij een afwijkend criterium is gevolgd.

Voorschriften voor het carbidshieten

Op grond van artikel 1:4 van de APV kunnen aan een vergunning of ontheffing voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze voorschriften en beperkingen strekken slechts tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist. Degene aan wie een vergunning of ontheffing is verleend, is verplicht de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen na te komen.

De voorschriften die aan een ontheffing voor carbidshieten worden verbonden hebben primair tot doel om de veiligheid te waarborgen en risico's op ongelukken te verkleinen.

In de voorschriften wordt ook bepaald hoeveel carbidbussen mogen worden opgesteld. De aanvrager geeft dat in zijn aanvraag aan. Het maximale aantal carbidbussen wordt op 40 gesteld. Er is voor een bovengrens gekozen, omdat een toenemend aantal carbidbussen ertoe kan leiden dat mensen een toenemende hinder ervaren (zeker als bussen snel na elkaar worden ontstoken).

Van de het carbidevenement in Zevenhuizen is bekend dat zij meer dan 40 carbidbussen gebruiken. Voor Zevenhuizen, en eventueel een enkele andere locatie die in de afgelopen 3 jaar meer dan 40 bussen gebruikte, wordt als maximum aantal carbidbussen het "bestaande aantal" gehanteerd.

Samenloop met andere vergunningen/ontheffingen

Als het carbidshieten openbaar toegankelijk is voor publiek, is naar de ontheffing voor carbidshieten ook een evenementenvergunning nodig. Wordt er tijdens het carbidshieten tegen betaling drank verkocht, dan is een ontheffing nodig op grond van de Alcoholwet.

Vastgesteld in de collegevergadering op 9 november 2021.